BUKBLAD

NUMMER 5 - JULI 2023

THE FÖHNS
KING KHAN
HALLO VENRAY
CIVIC
SØNT

AAN DIT BUKBLAD WERKTEN MEE:

Edwin Timmers (redactie, tekst en eindredactie)
Mark Olijslagers (redactie, opmaak en tekst)
Roel van Berloo (redactie)
Stijn van Vleuten (redactie)
Tarek Beshta (redactie en typgrafie koppen)
Teis Albers (fotografie)
André Steenbergen (tekst)
Louie Barkov (artwork)
Laurence Theunissen (tekst)
Jam van der AA (tekst)
Pernilla Ellens (tekst)
ATTAK – Graphics (artwork)
Max Rovers (gedicht)

IN NAUWE SAMENWERKING MET BOTTOM SHELF RECORDS.
OPLAGE: 250 EXEMPLAREN.

Contact: info@bukblad.nl
Website: www.bukblad.nl

BOTTOM SHELF RECORDS

BUKBLAD IN DE MEDIA

99999999999

4 **THE FÖHNS**
STAR SPANGLED POP

8 **LOVE ’N JOY**
STAY TUNED. STAY WITH UKRAINE!

11 **IETS NIEUWS VINDEN**
BUKBLAD DEBUUT VAN JAM VAN DER AA

12 **KING KHAN UNLIMITED**
MUZIKALE REIS VAN EEN ROCK ’N SOUL-GROOTHEID

19 **MIKE DIANA**
ARTWORK ‘OPIATE THEM ASSES’

20 **HALLO VENRAY**
KOFFIE, CAKE EN ANDERE WAARHEDEN

26 **KORTEBAANDRAVEN EN KOMKOMMERSORTEREN**
EEN OVERZICHTELIJKE SORTERING VAN TRACKS

32 **WHIP**
NICE TO EAT YOU

34 **SØWT**
VERZET VANUIT FOETUSHOUDING

40 **THE ROOTS OF ROBERT JOHNSON**
PRE WAR COUNTRY BLUES

46 **CIVIC**
VERSLAG VAM 19 MEI IN ACU UTRECHT

48 **NO WAY**
YOUNG, LOUD AND ~~SNOTTY~~ STRAIGHT AHEAD

52 **AGENDA**
GAAT DAT ZIEN

STAR SPANGLED POP

The Föhns

Roel Blommers zit achter de mengtafel in een stoel die het midden houdt tussen een ergonomisch geoptimaliseerde vrachtautozetel en een relaxfauteuil. Dennis Grotenhuis staat bij de deur om even naar beneden te lopen voor een peuk, maar loopt terug te mixruimte in, recht op Roel af. “Nee, Dennis!” smeekt Roel, maar het is al te laat. Dennis moet even stoeien. Gevangen in een houdgreep kijkt Roel me machteloos aan: “Dennis vertoont wel eens wat grensoverschrijdend gedrag.”

TEKST: EDWIN TIMMERS

In 2006 reed Roel vanuit zijn toenmalige woonplaats Someren naar Eindhoven om gitaarsnaren te kopen. Hij stopte voor een lifter. “Voordat ik weer uitstapte, zat jij al in de band,” zegt Dennis. Later dat jaar ging Roel mee als gitarist van The Spades naar Amerika. Het begin van een muzikaal verbond dat tot op de dag van vandaag stand houdt. De meest recente vrucht van hun samenwerking heet The Föhns, een vijfkoppige Eindhovense band met Dennis en Roel aan het creatieve roer. Daags voor de afspraak met die twee ontving ik een Soundcloud-link naar dertien tot in de puntjes uitgewerkte liedjes en wist ik nog niet dat het gesprek ruim drie uur zou gaan duren. Drie uur is lang, logisch dus dat er tussentijds even gerookt of gestoeid moet worden. Tegelijk is de stoeipartij tekenend voor de relatie tussen de twee en hun karakters. Ze zijn aan elkaar gewaagd. Roel voorkomt dat het vuur van Dennis een uitslaande brand wordt en Dennis pookt de smeulende kolen in het oneindig met mogelijkheden puzzelende hoofd van Roel op. “Ik kom vaak met het eerste idee,” zegt Dennis, “maar Roel pakt die zo ingrijpend aan dat de liedjes van ons samen worden.”

De liedjes hebben hun wortels in de Amerikaanse populaire muziek van grofweg de tweede helft van de vorige eeuw en vertrekken veelal vanuit een eerder efficiënte dan uitbundige melodie in de zanglijn. Dennis voelt haarfijn aan dat pathos elke melodie leven inblaast, dat de stem, aangespoord door de verbeelding, tot vlees, bloed en een verlangend hart kan transformeren. Zijn strot heeft een aangenaam doorleefde crunch. In de lage registers gromt de onderbuik soms vervaarlijk en in het hoog klinkt hij gekweld. Zijn ontwikkeling als zanger wordt duidelijk tijdens de korte rondreis die hij, gezeten in de stoel die hij op Roel heeft veroverd, via Spotify door zijn eigen muzikale verrichtingen maakt. Eerst The Spades, de woeste band waarmee eind negentig zijn muzikale avontuur begon. Pure beleving op zijn gezicht. Hij trekt zijn bovenlip

lichtjes op, klemt de bovenste rij tanden van zijn gebit op zijn onderlip en beweegt zijn hoofd bijna onzichtbaar mee op de beat. Hij kijkt me aan. “Voel jij wat ik hoor?” lijken zijn ogen me te vragen. De bravoure en de power van The Spades maakten plaats voor een grootser zoeken in Denvis, zowat een bigband waarmee hij zijn grenzen verlegde en misschien wel zocht. D Deadly volgde, waarin een soulvol vibrato zich definitief in zijn stem vastzette. Goeie songs, steeds betere ook, en sterke arrangementen en producties, met elke plaat rijker en complexer. Achter de knoppen zat Roel, eveneens songschrijver en bijzonder goed thuis op gitaar en bas, maar vooral ook een diepduikend muziektechnicus met een bijna devote liefde voor het liedje. Altijd opererend binnen de grenzen van het liedje, zoekend naar manieren om de kern ervan als een bloem te laten opbloeien. “Wat ik wil bereiken is leegte in de muziek,” zegt hij later op de avond. Opmerkelijk voor iemand die zich zonder dikdoenerij heeft ontwikkeld tot een gewild producer blijkens zijn werk aan de verbazingwekkend rijke popplaat Unknown Affairs van The Vices. Maar zijn streven is oprecht. “Een soort simpel. Niet de valkuil van alles maar vol willen duwen.”

Rookpauze. Roel stelt voor om beneden in de bar van PopEi verder te praten. Goed plan, aldus Dennis, die voorop gaat. Waarschijnlijk loop ik er wat schaapachtig achteraan, maar ik vermaak me opperbest. Dennis knoopt met zowat iedereen die hij op zijn weg naar buiten tegenkomt een gesprek aan. Buiten treft hij de broer van Bertus Borgers, een uitzonderlijk levendig gesprek volgt, iedereen wordt er bij betrokken. We steken een tweede sigaret op, Roel komt aanlopen en voegt zich op zijn eigen wijze – met minder woorden, observerend – in het gezelschap. We gaan terug naar binnen, Roel zet zich aan de bar en vraagt aan Dennis wat hij wil drinken. “Doe mij maar een chocomel,” roept hij vanaf een tafel waaraan drie jonge muzikanten zitten waarmee hij in gesprek is. Er is geen chocomel. “Doe dan maar een groene ice tea!” Sinds 2014 geen alcohol meer voor hem, en ook geen ander roes- of pepmiddel. “2014 is een betekenisvol jaar,” zegt Roel - ik knik, want in dat jaar bezocht ik zijn studio voor het eerst. “In 2014 maakte ik de oerversies van Here And Around en Talk It Over. Die liedjes staan in de Soundcloud-link die ik je stuurde. Door de jaren heen misschien wel twintig versies van opgenomen.” De knul achter de bar zet de bestelling op de bar. “Zullen we terug naar boven gaan,” roept Dennis. “Daar is het wat rustiger.”

Terug in de mixruimte van Roels studio luisteren we door vier liedjes in aanbouw; het ‘huis’ is al zichtbaar, maar er ontbreken nog ramen of deuren of een dak. Op hun gemak, zonder druk van buitenaf, in de rust van deze studio werken ze toe naar het eindresultaat. Voorheen ging dat volgens Dennis heel anders: “Er moest altijd een nieuwe plaat komen. Na de achtste stelde Roel voor om nou eens gewoon lol te hebben in de studio. Hij heeft me daarmee heel erg geholpen. Even geen plaat. Terug naar het plezier. Ja, we hebben plezier gekregen in het schaven, telkens terug naar de tekentafel. En we hebben natuurlijk de luxe van een kei-goeie studio. Wie heeft dat nou?”

Roel trapt op de rem en Dennis geeft gas. Als studioprof kent Roel de mogelijkheden van een studio en als muziekliefhebber heeft hij zijn favorieten hoog zitten. Het lijkt wel of hij de lat te hoog legt voor zijn eigen liedjes en dat hij, als hij eenmaal een van zijn liedjes of opzetjes besluit te gaan uitwerken, maar blijft schaven omdat hij de mogelijkheden van de studio te goed kent. Toch is dat niet zo. “Ik kan er oneindig niks meer aan doen,” biecht hij nuchter op terwijl hij een opname uit 2014 laat horen waarop hij met zijn eerste band in een huiskamer een songidee speelt. De akkoordenprogressie gebruikte hij in één van de liedjes in de Soundcloud-link, ruim acht jaar later. “Soms moet ik Roel wel eens pushen,” reageert Dennis.

we hebben plezier gekregen in het schaven, telkens terug naar de tekentafel

Ik hoor speelsheid in de muziek van The Föhns. De liedjes zijn hoorbaar met plezier ingekleurd en opgetuigd, alles ingespeeld door hele fijne muzikanten, een vaststelling die Dennis verleidt tot de opmerking dat hij zichzelf geen goeie muzikant vindt: “Ik kom alleen maar met wat ideetjes.” Geen valse bescheidenheid, hij is gewoon blij met wat de band als geheel maakt. En gelukkig komt dat toch op plaat, waarschijnlijk dit jaar nog. Op een label zonder hete adem. De liedjes kunnen het hebben, die zijn lang houdbaar, hebben geen uiterste verkoopdatum. Voorproeven kan op youtube: tik The Föhns en Strijp-S en je komt bij een puike liveshow vanaf het dak van één van de gebouwen op Strijp-S. ■

STAY TUNED. STAY WITH UKRAINE!

Met je kat in je armen en een rugzak midden in de nacht door de bossen rennen. Snel de grens met Moldavië over, nu het nog kan. Alles achterlaten, niet weten of je je familie nog gaat zien, of je nog ooit thuis kan komen, of thuis nog wel bestaat. Het is de pijnlijke realiteit van de Oekraïense psychband Love 'n Joy. De band die altijd op tour is, om niet het leger in te hoeven. Want wie werk heeft in het buitenland, kan de dienstplicht ontlopen. Touren en shows spelen met je vrienden of vechten tegen de Russen aan de frontlinie, het zijn twee uitersten. Love 'n Joy zit gevangen tussen een droom en een nachtmerrie.

TEKST: PERNILLA ELLENS
FOTO: ANNA EVSTIGNEEVA

De band is veilig gevlucht naar Berlijn, maar gemakkelijk is het natuurlijk niet, als je niet weet of je familie en vrienden nog leven en de gruwelijke oorlog steeds langer duurt. Love 'n Joy nam drie dagen voor de invasie hun debuutalbum Half Home op in Kyiv, zich niet bewust van de horrors die zouden volgen. De vrolijke muziek met een klassieke 60s sound, psychedelia en Britpop invloeden stemt optimistisch, maar staat in schril contrast met de tragiek van de inval. Toch probeert Love 'n Joy het beste van de situatie te maken, door veel te spelen en zo geld in te zamelen voor hun stichting Musicians Defend Ukraine. Kerrang, Rockpalast, KEXP en Rolling Stone hebben de band al opgepikt. Nu is het de beurt aan Bukblad. Ik spreek gitarist Anton Pushkar, die net terug is van een lange UK tour maar bereid is om het bijzondere verhaal van Love 'n Joy te vertellen.

ALS IK JULLIE BAND GOOGLE, IS DE EERSTE HIT DIE IK KRIJG EEN EROTISCH CENTRUM HIER IN LEEUWARDEN IN NEDERLAND. DAT IS GRAPPIG, MAAR KUN JE DE OORSPRONG VAN JE BANDNAAM VERKLAREN?

Geen slecht resultaat, moet ik zeggen, haha. De oorsprong van de naam gaat zo ver terug in de geschiedenis van de band dat we het eigenlijk niet meer weten. Zoals ik me herinner, stelde de voormalige bassist voor dat het een mooie verklaring was voor waar we naar op zoek zijn in het leven. We hebben er in ieder geval niet lang over nagedacht.

JULLIE VROLIJKE MUZIEK EN POSITIEVE NAAM STAAN IN CONTRAST MET DE REALITEIT VAN JE THUISLAND OEKRAÏNE. OP JULLIE BANDCAMP LAS IK DAT HET OPNEMEN EN MIXEN VAN HET ALBUM HALF HOME PRECIES 3 DAGEN VOOR AANVANG VAN DE GROOTSCHALIGE INVASIE WAS AFGEROND. HOE WAS DE STEMMING TIJDENS HET MAKEN VAN HET ALBUM? HAD JE DE INVASIE VOORZIEN?

Eerlijk gezegd hadden we niets anders verwacht dan een vakantie na het afronden van het album, wat natuurlijk niet gebeurde. En de focus op het opnemen en mixen was de belangrijkste reden waarom we alle waarschuwingssignalen van de komende oorlog volledig misten. Maar de naam van de plaat blijkt profetisch. "Half Home" is de realiteit waarin we nu leven, altijd onderweg zonder huis en de mogelijkheid om naar huis te gaan. En veel ontheemden delen dezelfde ervaring.

HET SPIJT ME TE HOREN WAT ER IS GEBEURD (EN NOG STEEDS GEBEURT), MAAR IK HEB OOK VEEL RESPECT VOOR JULLIE MOED. HOE GING HET VERDER MET DE BAND NA DE INVASIE? WAT HEB JE GEDAAN OM IN VEILIGHEID TE RAKEN?

We hebben allemaal een ander verhaal. Ik (Anton) werd samen met Anna (bandmanager) op 24 februari vroeg in de ochtend wakker in Kiev toen de eerste luchtaan-

vallen plaatsvonden. De stad verkeerde in een staat van gecompliceerde paniek, niets werkte en het transport stortte in. Na een paar pogingen konden we eindelijk bij het station komen om de evacuatietrein naar het westen te nemen. Daarna gingen we naar de stad Ternopil waar mijn grootouders wonen. We brachten daar 3 maanden van de oorlog door. Daar besloten we samen met onze vriend Lesik Omodada een inzamelingsactie Musicians Defend Ukraine te lanceren. Musicians Defend Ukraine is bedoeld om muzikanten te helpen die naar de frontlinie gaan om Oekraïne te verdedigen. Zelf konden we gelukkig vluchten naar Berlijn, waar we veilig zijn. We zijn nu constant op tour om geld in te zamelen voor Musicians Defend Ukraine en het fonds te promoten.

KUN JE IETS UITLEGGEN OVER DE EFFECTEN VAN MUSICIANS DEFEND UKRAINE?

Het lanceren van deze inzamelingsactie was voor ons het beste idee van 2022. De inzamelingsactie wordt steeds groter en biedt hulp aan honderden muzikanten in de frontlinie. Steeds meer reizende muzikanten van over de hele wereld doen mee aan het organiseren van liefdadigheidsshows en het inzamelen van geld voor Oekraïne. Samen met donaties van bezoekers en andere bands heeft Love'n'Joy al drie reddingsauto's kunnen kopen door de opbrengsten van de tour. Met die auto's kunnen gewonde mensen vervoerd worden van het front naar een veiligere plek. Op de insta musicians_defend_ukraine kun je alle concrete opbrengsten van de donaties zien, we houden alles goed bij in maandelijkse rapporten. Zo hebben we in de maand mei twee auto's, vijf drones, drie laptops, een tent, een helm, een kogelvrijvest en veel medicatie en kleding kunnen bekostigen.

IK KAN ME VOORSTELLEN DAT HET SPELEN VAN ROCKSHOWS MET JE VRIENDEN EEN WERELD VAN VERSCHIL IS MET WAT ER IN JE EIGEN LAND GEBEURT. HEB JE HIER GEMIXTE GEVOELENS OVER?

Ja zeker, we hebben de hele tijd gemengde gevoelens, vooral als er iets ergs gebeurt zoals luchtaanvallen, wat nu helaas bijna elke dag is. Maar als we shows spelen, geld inzamelen en de waarheid vertellen over de situatie in Oekraïne, voelen we ons veel beter. Spelen geeft ons veel energie om door te gaan!

JULLIE HEBBEN EEN GROTE SHOW GEDAAN OP EUROSONIC IN JANUARI (DOOR ROCKPALAST OP YOUTUBE GEZET), KOMEN NET TERUG VAN EEN LANGE TOUR IN DE UK EN GAAN DEZE ZOMER NAAR AMERIKA EN CANADA. HEBBEN JULLIE NOG MEER AMBITIES ALS BAND?

We doen het graag stap voor stap, zodat we van het proces kunnen genieten. We proberen niet overweldigd te raken, wat wel een beetje gebeurt nu na het spelen van 85 shows tijdens deze UK tour. Op de planning staat een zomer vol festivals, ik kijk er ook naar uit om dit jaar op Iceland Airwaves festival te spelen en het zou geweldig zijn om live op KEXP te spelen. Ze draaien ons daar vaak op de radio. We gaan zeker veel liveshows spelen dankzij ons boekingsbureau Sharewoodbooking. Ook kijken we er erg naar uit om in de nabije toekomst nieuw materiaal op te nemen, maar het is niet gemakkelijk omdat we altijd onderweg zijn. De ambitie is om constant de aandacht gevestigd te houden op de situatie in Oekraïne en blijvend hulp te bieden. Stay tuned anyway. Stay with Ukraine! ■

IETS NIEUWS VINDEN

TEKST: JAM VAN DER AA

Ik bekeek een obscure documentaire:
Senior-wetenschappers vertelden in vervoering dat ze wiskundewetten en getallen overal in de natuur terugzien. Een échte werkelijkheid, die volgens hen maakt dat aliens zich beelden kunnen vormen, met fractals, van de wereld zoals die nu is. Op foto's. Aliens. In de toekomst.

Mijn slaperige brein:
Vanaf de oudheid is gewerkt aan een wiskundig model, een representatie van de natuur. Met man en macht.
Ik mag hopen dat dat model nauwkeurig klopt, ja!
Want anders is het armzalig gesteld met dat Gesamtkunstwerk, waaraan wetenschappers al duizenden jaren werken.
Als een cover van een nummer, waarin je het origineel niet kunt meer horen.
Zouden ze die dan vernietigen?

Neem de volgende zin:
'Ik heb het nog nooit gedaan, dus ik denk wel dat ik het kan.' Een populaire uitspraak van Pippi Langkous. Alleen zei ze het nooit echt.
Ze zegt wel ergens: 'Hoe kan ik dat weten, als ik het nog nooit heb geprobeerd?'
En Pipi is niet eens een echt meisje. Maar ja, soms weet ik ook niet meer of iets in mijn hoofd echt is, of dat ik het heb verzonnen.

Door wiskunde bestaan fantastische uitvindingen:
Zoals bijvoorbeeld het opslaan en delen van informatie.
Het internet herbergt een bijzondere cover van een realiteit die we misschien bijna hebben kapot gedraaid.
En soms gaan dingen een eigen leven leiden.
Is er ergens misschien een totaal nieuwe wereld, die we nog moeten leren kennen? ■

KING KHAN UNLIMITED

Achter het stuur op de autosnelweg schiet je ineens terug in het hier en nu. Je kent het wel. Plots besef je dat een groot gedeelte van de rit onbewust aan je voorbij is gegaan. Je vraagt je verwonderd af: 'Hoe kan het dat ik dat gedeelte volledig gemist heb?' Een soortgelijke ervaring had ik laatst toen ik op Spotify het album 'Opiate Them Asses' uit 2021 van King Khan Unlimited voorbij zag komen. Een nieuwe van King Khan! Hoe kan het dat ik die volledig gemist heb? En ik ben niet de enige. Het aantal maandelijkse luisteraars op Spotify van deze nieuwe formatie valt zowat in het niet bij die van zijn eerdere band, The King Khan & BBQ Show. Raar. Laten we de schijnwerper eens op de muzikale reis van deze Rock 'n Soul-grootheid te richten.

TEKST: MARK OLIJSLAGERS

Een schaars geklede Bollywood-acteur met ferme bierbuik in een sexy glitteroutfit. King Khan lijkt zo uit de film Pink Flamingo's van John Waters te zijn gestapt. Een opvallende verschijning zonder meer. Minstens zo indrukwekkend is zijn artistieke carrière, die uit opvallend veel samenwerkingen bestaat. Wanneer ik me ter voorbereiding op dit artikel stort op alles wat ik online over hem kan vinden, begint het al snel te duizelen. Duizel mee!

In het voorjaar van 1977 wordt King Khan in de buitenwijken van Montreal geboren als Arish Ahmad Khan in een Indo-Canadese familie. Een groot deel van zijn jeugd brengt hij door in het Kahnawake Mohawk Indian reservaat, een periode die ongetwijfeld veel invloed heeft op de rest van zijn leven. Op achttienjarige leeftijd start zijn muzikale carrière wanneer hij onder de naam Blacksnake de plaats inneemt als bassist in de garagepunkband Spaceshits. De frontman van deze band is Mark Sultan, onthoud deze naam want verderop zul je die vaker tegenkomen. De band gaat op tour met The Deadly Snakes. Tussen deze bands ontstaat een bijzondere vriendschap, waarbij zelfs een verbond wordt gesmeden onder de naam 'The Kukamongas' waarvan de leden besluiten dit te vereeuwigen met gezamenlijke tatoeages op de onderarmen. Spaceshits' tweede (en laatste) album Misbehavin' verschijnt in 1999, de eerste productie van Howard Bilerman, die later medeoprichter van Arcade Fire zou zijn. Nog regelmatig komen er nummers van deze rammelende garagerockplaat voorbij in mijn Spotify lijstjes. Met 'Can't Fool

With Me' en 'I'm In Love' als absolute favorieten.

Nadat de band vanwege onstuimig gedrag door elke club van Montreal wordt geweerd, volgt een Europese tour waarop Arish besluit in Berlijn achter te blijven. In deze periode trouwt hij met de vrouw die al zijn oogstrelende outfits zal creëren. Hij meet zich de naam King Khan aan en richt de band King Khan & The Shrines (afwisselend ook King Khan and his Sensational Shrines genoemd) op. De achtkoppige band, die naar eigen zeggen geïnspireerd is door Sun Ra, is een bont gezelschap. Zo hebben ze Ron Streeter, die jarenlang het percussiewerk voor o.a. Ike & Tina Turner, Bo Diddley, Curtis Mayfield en Stevie Wonder verzorgde, in hun midden. Andere opvallende personen zijn Freddy Rococo (een Franse organist in vrouwenkleren met een eenmansband) en de go-go-danseres Bamboorella. De band is berucht om zijn wilde optredens, waarbij King Khan vaak schaars gekleed is en op het podium de nodige chaos heerst. Het eerste concert in Londen wordt bijvoorbeeld stilgelegd door de politie, waarna de band via de achterdeur ontsnapt. Dit zal niet de laatste keer zijn dat een optreden voortijdig eindigt. De aanleiding is vrijwel altijd een combinatie van drank, drugs en grenzeloosheid van de bandleden.

THE ALMIGHTY DEFENDERS MET KING KHAN EN LEDEN VAN THE BLACK LIPS

Samen met Spaceshits' frontman Mark Sultan wordt in 2002 de band The King Khan & The BBQ Show opgericht. Ze brengen een mix van garage punk, soul, psychedelische pop, fifties R&B doordrenkt met ongecompliceerde meligheid. De BBQ in de bandnaam verwijst naar Sultan's voormalige eenmansband. Het eerste en gelijknamige album uit 2004 wordt in de US uitgebracht op Goner Records (mede opgericht door Eric Friedl van The Oblivians) en in Europa op Hazelwood Records. Het gaat van mierzoete doo-wop ('Why Don't You Lie?') tot anarchistische garagerock zoals in 'Zombies'. Het plezier spat eraf. In 2006 besluit Khan zich definitief in Berlijn te vestigen omdat hij zich er vrij en ongetemd voelt.

Nadat ze door elke club van Montreal zijn verbannen, wordt er een Europese tour gehouden

The Black Lips zijn in 2009 op tour in India. Tijdens een verhit optreden kuste een bandlid een mede-bandlid waarna ze naakt het publiek en vooral elkaar begonnen te vertroetelen. De band besluit uit angst voor de Indiase politie het land uit te vluchten en klopt bij King Khan in Berlijn aan. Tijdens dit verblijf worden er gezamenlijke jamsessies gehouden waaruit de groep The Almighty Defenders ontstaat. Het eerste live-optreden vindt plaats op het Canadeese NXNE-festival waarbij de voltallige band in koorgewaad ten tonele verschijnt. Deze kleding sluit goed de mix van gospel en garagerock. De opnames zijn lo-fi en charmant rommelig, ze lijken vluchtig te zijn vastgelegd. Het resultaat is overtuigend rauw en puur. Luister maar eens naar 'Cone Of Light' of 'The Ghost With The Most'.

Naast het avontuur met The Black Lips werkt Khan in 2009 ook samen met rapper GZA, a.k.a. The Genius van de hiphopformatie Wu-Tang Clan. GZA geeft Khan zijn Wu-naam: "Lord Khan". Khan en GZA komen elkaar tegen op in Toronto bij NXNE waar Khan met The Almighty Defenders speelt. Er is direct een klik. Ze brengen een aantal dagen samen door in een hotelkamer waar ze volop zullen jammen en freestylen. De vriendschap houdt stand en Khan schrijft een aantal nummers voor GZA. Ze zijn voornemens samen nummers op te nemen maar dit blijft slechts bij een idee.

Later in 2009 sluit entertainer Leo Chips (de Show uit de bandnaam) zich aan bij het duo The King Khan & The BBQ Show voor een aantal shows tijdens een U.S. tour. Chips was bekend als 'Age of Danger' van The Deadly Snakes. Optredens van het trio eindigen vaak in uit de hand gelopen feestjes. Na opnames van de tweede BBQ Show plaat 'Invisible Girl' moet de band tijdens een US tour in 2009 drie optredens missen. Khan, Sul-

tan, Leo Chips en tourmanager Kristin Klein worden in Kentucky gearresteerd op beschuldiging van illegaal drugsbezit (paddo's) en het rijden met een ongeldig rijbewijs. Niettemin wordt de band steeds populairder en in 2010 ontvangen ze een uitnodiging van Lou Reed en zijn vrouw Laurie Anderson voor een aantal optredens op het Vivid Live-festival in het Sydney Opera House. Optredens in China en Korea volgen. Maar hier gaat het even mis. Het kookpunt in het hoofd van Khan is bereikt. Er gebeuren simpelweg teveel emotionele gebeurtenissen, waaronder het overlijden goede vriend Jay Reatard. In Korea krijgt hij een enorme inzinking, scheert zijn hoofd kaal en gaat naar een klooster. Vanuit dit klooster schrijft hij vele brieven aan bekenden waarin hij aangeeft alles op te geven en monnik te worden. Eenmaal terug in Berlijn bij vrouw en kinderen wordt er psychiatrische hulp gezocht. De stekker wordt tijdelijk uit The King Khan & The BBQ Show getrokken. In 2011 gaat de stekker er terug in.

Zoals niet ongewoon is bij een geestelijke inzinking zorgt de herstelperiode voor een totaal andere energie. Zo ook bij Khan, als een vorm van therapie gaat hij weer nummers schrijven. Het resultaat hiervan wordt in 2013 met The Shrines opgenomen en uitgebracht op het album 'Idle No More'". Als je het mij vraagt is dit het hoogtepunt in zijn carrière. Deze plaat heb ik werkelijk grijs gedraaid. Een met emotie geladen en bijzonder goed geproduceerd album. Je hoort letterlijk de verwerking van de inzinking voorbij komen Zo is het

KING KHAN MET DOCHTER SABA LOU

gevoelige nummer 'Darkness', geschreven in een psychiatrisch ziekenhuis, een regelrechte projectie van zijn duistere periode, terwijl in 'Luckiest Man' de levenslust weer duidelijk hoorbaar is. Khan herpakt zich en hervat de koers,

Een belangrijk onderdeel in Khan's leven is de taal van Tarot. Hij bestudeerde dit mystieke kaartspel al ruim tien jaar, maar raakte er pas echt van in de ban toen hij in 2014 Alejandro Jodorowsky thuis bezocht van wie hij de leer van de Tarot de Marseille meekreeg. Samen met kunstenaar Michael Eaton ontwierp hij 22 tekeningen voor een set kaarten volgens de Marseille traditie. Het resultaat is een eervolle benoeming tot een van Jodorowsky's spirituele krijgers.
In 2015 start Khan het platenlabel Khannibalism. Met dit label en in zijn eigen Moon Studios werkt Khan uitsluitend met mensen van wie hij houdt. En dat blijken er veel te zijn. Wie een blik werpt op khannibalism.bandcamp.com ziet een indrukwekkende collectie van meer dan 70 singles, EP's en albums die door Khannibalism uit zijn gebracht. Bijzondere samenwerkingen ook, zoals een album met zijn dochter Saba Lou en een Spoken Word-album met William S. Burroughs.

Een van de laatste interessante projecten begon in 2018: het punkrockcollectief Louder Than Death, waarin Khan samenspant Sean Wood (van de punkband The Spits) en zijn dochter Saba Lou. De muziek zwalpt tussen brutale noisepunk en sixties garagerock met nummers die conform punk gewoonten keurig binnen de twee minuten blijven. Liefhebbers

EEN VAN DE TAROT KAARTEN UIT DE BLACK POWER REEKS DIE KHAN MEDE ONTWIERP

van Jon Spencer en Ty Segall zullen de vurige gitaren met fuzzy distortion zeker waarderen. Tot een aantal weken geleden was dit voor mij het laatst bekende collectief van de heer Khan. In 2022 zag ik nog wel de single 'Children Of The World' van de soundtrack voor de documentaire The Invaders voorbij komen. Dat er in hetzelfde jaar ook een album van King Khan Unlimited uitgebracht werd, was voor mij dus twee jaar lang een blinde vlek. Zelfs de bijbehorende tour waarbij ook een optreden in Garage Noord te Amsterdam plaatsvind is niet binnen het bereik van mijn radar gekomen. Dat hij samen met King Khan

KING KHAN UNLIMITED MET VLNR: VOX AGGY SONORA (DRUMS), LOOCH VIBRATO (GITAAR), FREDOVITCH (PIANO & BASS) EN KING KHAN (ZANG).

& The Shrines nog geen maand later in Vera Groningen staat dan weer wel. Sean Spits die ook in Louder Than Death speelt is samen met King Khan de drijvende kracht achter King Khan Unlimited. De nummers op dit album zijn een resultaat van een ruim dertienjarige samenwerking. Zo is 'Broken Heart' ooit geschreven door zijn dochter Saba Lou toen ze 5 jaar oud was. Dit bevestigt dat King Khan het liefst samenwerkt vanuit liefde en vriendschap. Samenwerkingen die vele jaren standhouden en ik heb ze nog niet eens allemaal genoemd.
Ik heb nog wat in te halen, dus op dit moment knalt het nummer 'Pigment Of Your Imagination' uit de speakers terwijl ik de platenhoes met artwork van Mike Diana bestudeer. Een illustratie vol perverse en obscure duidingen. Dit schreeuwt om verder onderzoek. ■

Mike Diana

Het artwork op de hoes van het album 'Opiate them Asses' is net als de EP 'Hollywood R n R' uit 2020 van de hand van Mike Diana, de eerste persoon die in de Verenigde Staten werd veroordeeld voor artistieke obsceniteit. Begin 90'er jaren brengt Diana in eigen beheer het controversiële comic-zine 'Boiled Angel' uit. Als snel beschuldigden tegenstanders hem als een satan-dienende verheerlijker van verkrachting, moord, marteling, kindermishandeling, bestialiteit, necrofilie, om maar een paar van zijn controversiële onderwerpen te noemen. Volgens Diana: "Ik wil mensen meer bewust maken van deze dingen die om hen heen gebeurden... dus als ze ergens boos op moeten zijn, zou dat op het feit moeten zijn dat deze dingen echt gebeuren."

koffie cake en andere waarheden

Hallo Venray

“Hallo Venray is de beste band van Nederland,” appte een bukblad-collega op 26 maart 2023. Tijdstip was 20.03u, een belangrijk tijdstip, want ervoor had ik me nog nooit met de band beziggehouden, ofschoon ze al ruim vijfendertig jaar bestaat. The Summer Is Gone, Slow Change en Eugene; drie liedjes, zover reikte mijn kennis. Drie liedjes en wat live-beelden uit hun begintijd waaruit ik opmaakte dat zanger Henk Koorn een entertainer is. Dat laatste was mijn eerste misvatting: Henk is geen entertainer; hij entertaint, en dat is precies niet hetzelfde. Op het podium is hij als een vis die vanaf de haak terug het water in wordt gegooid. We mailden hem. We waren welkom bij hem in Den Haag. Vanaf dat moment had ik nog vijf weken om me voor te bereiden.

FOTO’S: TEIS ALBERS
TEKST: EDWIN TIMMERS

Pas achteraf besef ik dat vijf weken te kort is om een periode van vijfendertig jaar te doorgronden. Maar dat is wijsheid achteraf. Naïef begon ik op Spotify met het beluisteren van Hallo Venray’s platen in omgekeerde volgorde van verschijnen. Dus eerst de laatste, Coffee and Cake, en tenslotte de eerste, The More I Laugh The Hornier Due Gets. Wikipedia gaf me wat achtergrondinformatie en een heel fraai interview uit 2014 op 3voor12, geschreven door Atze de Vrieze, gaf wat inzicht. De titel van dat interview, ‘Als je geen goede tekst hebt, kun je beter stoppen’, dwong me in de teksten van Koorn te duiken.
Henks zangstem heeft wat onvasts, waar-

door zijn partijen naar het kwetsbare neigen en letterlijk een ontwapenende uitwerking hebben: ‘you don’t hit a guy with glasses on’. Naarmate hij hoger zingt, gaat zijn stem meer deinen als een scheepje op een woelige zee. Een unieke stem in het Nederlandse poplandschap. Wie zich waagt aan een internationaal perspectief komt uit bij een vergelijking met Neil Young. Evengoed kom je uit bij die andere popgrootheid: Lou Reed. Maar staar je niet blind op die vergelijkingen, want Hallo Venray’s muziek waaiert uit, soms raakt ze aan gitaarnoise en andere keren verwijlt ze bij piepkleine countrysongs. Effectief en oprecht, moet ik haar zo samenvatten? Nee, dat moet niet. Al luisterende komt Coffee and Cake als beste plaat bovendrijven. Dat zeg ik niet graag, want plaatst andere parels (een zak vol) in de schaduw. Toch zegt het iets over een band als deze na een bestaan van vijfendertig jaar met de beste op de proppen komt.

De avond voordat we naar Den Haag afreisden, dook ik een tikje nerveus, dus pot bier erbij in de teksten van de liedjes op Coffee and Cake. Directe teksten, geen raadselachtig Engels. In heldere metaforen ventileert Henk, als een filosoof, een visie op het leven en reflecteert hij op het lange bestaan van zijn band. Ik had het alweer mis, maar ook dat ontdekte ik pas de volgende dag.

Vijf minuten voor de afgesproken tijd bellen we aan. Stemmen achter de deur. Henk doet open en wijkt terug om ons binnen te laten in de koele gang die zijn studio omsluit. Hij is kleiner dan hij in mijn hoofd zat. Een man met een heldere blik boven een schitterend grijze, lange baard stelt zich voor als Maus. Een klein harig hondje met een oranje bal in haar bek komt aan dribbelen. “Da’s Pien,” zegt Maus. Pien wil niet spelen; de bal lijkt te fungeren als blokkade voor blaffen. Schappen vol met spullen in de gang. De studio heet Sahara. “En die naam heeft niets met temperatuur te maken,” beweert Maus. Zand, mijn eerste associatie met Sahara, blijkt juist in het verklaren van de naam. De wanden van de studio zijn met zand gevuld. Opgewaaid zand van een parkeerplaats vlakbij de Noordzee. Henk vraagt of we koffie willen en of we binnen of buiten gaan zitten. Buiten is onlangs plek vrijgekomen nadat een berg stookhout tegen de muur is opgetast. Henk improviseert een terras tussen stokoude muren en opgetast hout. Ik zak weg; de poten van mijn stoel zijn de zachte grond nog niet gewend. Pien komt gelopen met een groene bal in haar bek. Later ligt ze verderop in het gras en gunt ons een blik van gezond wantrouwen. Het verleden verdient een boek.

The Summer Is Gone, Slow Change en Eugene staan op de ‘navelplaat’, zoals Henk Hallo Venray’s derde langspeler, de doorbraakplaat The More I Laugh The Hornier Due Gets, noemt. “Met die plaat konden we oogsten. Je ligt dan stil, je maakt dan niks, en da’s ook wel weer makkelijk.” Het leverde inderdaad wat op: “We hebben een aantal jaren wel zoveel gespeeld dat we er samen van konden bestaan. Ja.” Lonken naar het buitenland:

“Ten tijde van de navelplaat zijn er plannen geweest om in het buitenland te gaan spelen.” Dat hebben ze daadwerkelijk gedaan, maar vandaag is dat kennelijk geen ding. Om de een of andere reden kwam het niet echt van de grond. Maus merkt op dat ze niettemin op SXSW stonden: “Hoe was dat dan voor jullie?” Henk: “Tsjaaaa, pfrrrt, het was hartstikke leuk.”

Binnenland, buitenland, nergenshuizen: het lot van vele bands; Henk windt er geen doekjes om: “We gingen van commercieel succes naar artistiek succes.” Teruggeworpen op de bron van je kunst: “Ik zit altijd vol twijfels.” De liedjes zijn er zo, dat is het probleem niet. Het gaat om de tekst, die moet kloppen. “Een goede tekst is een goed liedje,” zei Henk in 2014. “Als je geen tekst hebt, kun je beter stoppen. […] Ik ben meer een schrijver.” Niet een schrijver van romans of korte verhalen, maar een schrijver primair, een dichter. De muziek volgt uit de tekst, die consequent Engelstalig is. “Toen Toon Moerland erbij kwam, zijn we van Nederlandstalig naar Engels gegaan.” Ik vind coffee and cake een grappige titel omdat ik vermoed dat een Engelsman of Amerikaan niet dezelfde betekenis aan die woorden hecht dan iemand die opgroeit op een dieet van Nederlands en koffie en cake. Henk vind dit een grappige constatering, maar het speelde niet mee bij het schrijven van de tekst. “Ik ben tweetalig opgegroeid. Op mijn negende vertrok ik uit de USA. Dat taalniveau is mijn Engels.” Mijn denkspoor loopt spaak. De titel van het liedje Nerds op de laatste plaat verwijst volgens mij naar de plaattitel ‘You don’t hit a guy with glasses on’ van Hallo Venray’s debuut. In die zin zou de laatste plaat een reflectie zijn op een zeker nerdish imago van de band. Er verschijnt een verrast lachje op Henks gezicht: zo had hij het nog niet bekeken. Dit lachje krijgt een enigszins gekrenkt randje als iemand opmerkt dat de tekst van Trust echt grappig is. De ‘ik’ in het liedje leent zijn auto uit aan twee gasten en krijgt enige tijd later een telefoontje van de politie dat hij het vehikel met lege tank kan komen ophalen ergens uit een achtertuin in Frankrijk. ‘Thank you for calling. Such a nice thing to do,’ reageert de ’ik’. “Trust is grappig, maar wel waar gebeurd,” zegt Henk. Het absurde voorval is uit eigen leven gegrepen. “Mijn vertrouwen is groot. Alles weggeven zou mij kunnen gebeuren.” Er gaat me een lichtje op. Henks teksten staan veel dichter bij hemzelf dan ik had durven denken. Eerder had hij het over een ‘uitgekristalliseerde gedachtegang’, nu zegt hij: “Een tekst moet een simpelheid of helderheid hebben én een soort waarheid bevatten, of waar gebeurd zijn. Als een dagboek: zo zie ik het hele oeuvre van Hallo Venray.” Coffee and Cake is nog mooier dan ik dacht dat ‘ie was. Maus vindt de tekst van The World As It Is ronduit prachtig. Ik vraag Henk of het mogelijk is de wereld te zien zoals die is. Hierop ontvouwt zich een gesprek met een filosofische toets die mijn schrijfhand niet kan bijhouden. ‘Eureka-moment van weggaan illusie,’ lees ik in mijn aantekeningen. Even later zegt Henk dit: “Alles heeft een reden. Dat ga ik steeds meer zo zien. ‘Toeval bestaat niet,’ zei mijn leraar op de lagere school. Stel dat we vijfhonderd jaar oud worden. Nee, het gaat me niet om de herinneringen over die periode, maar over het wijzer worden, over wijsheid. Dat je ziet: ‘o, zo moet het zijn, eureka!’” Wijsheid komt met de jaren en sowieso achteraf. Het menselijk begrip is trager dan zijn denken. Het duurde even, maar Hallo Venray heeft er een fan bij, en die newborn liefhebber tipt graag nog even het verrukkelijke At Night en het hypersexy Ready. De mens is een nietig wezen, maar in de liefde oneindig groot. ■

KORTEBAANDRAVEN EN KOMKOMMERSORTEREN

THE MEN – NOTHING (2023): ik heb een fluctuerend zelfbeeld. Deze botte punkhit luisterde ik op mijn fietsje in de diepste diepte van de nacht. Reeds tien kilometer in de benen, nog ruim vijftien te gaan. Mijn lijf wilde slapen in de berm, maar mijn geest, vechtende tegen een whiskyroes, hield stand, ja hield stand, totdat de tekstregels 'Don't believe in yourself' en 'You are nothing' goed aansloegen. Vogelzang wekte me in de tuin, hoe lief, ik was thuis, languit op mijn piepkleine gazonnetje. Op dezelfde dubbellangspeler Fuzz Club Sessions van The Men staat een cover van Attack, een liedje uit 1981 van de met Oi! bestempelde Engelse band Blitz. Dit liedje lijkt model te hebben gestaan voor menig liedje op de nieuwe van The Men. Monotoon geraas in de coupletten en krachtige oneliners in het refrein. In die context is de tekst van het refrein van het liedje Fight to Live van Blitz, ook uit 1981, interessant: 'We fight to live. We live to fight. We don't give a shit, what's wrong or what's right.'

DAVID ROOKER – EXODUS (2023): David Rooker geeft met zijn vier liedjes tellende ep (op Spotify) zelf de voorzet. Hoe mooi zou het zijn als een empathisch producer de bal inkopt. David is nog geen twintig (en woont in Utrecht). Moody songs met deinende arrangementen. Hij durft het bereik van zijn stem in te zetten. Heeft hij alles op deze ep echt zelf gedaan? We vroegen het hem in een mailtje. "Ik heb inderdaad vrijwel alles ingespeeld, hoewel er af en toe wat muzikanten uit mijn live-band of anderen opduiken op de nummers. Maar bijna alles is zelf gearrangeerd en ingespeeld." Een hele plaat aan het eind van deze zomer. Goeie timing, want zo klinkt de muziek ook: laatzomers met vroege herfsttonen.

THE GREY PANTS – KINGSDAY (2022): het is een persoonlijk ding: na het horen van dit liedje vind ik met terugwerkende kracht wel alle koningsen koninginnedagen leuk. Henk Koorn en Elke van Zevenbergen bleven die ene koningsdag binnen met de gordijnen dicht. Elders in dit bukblad het verslag van een bezoek aan Henk Koorn. Die dag vergat ik te vragen naar The Grey Pants. Niemand greep in. Kingsday is een heel mooi liedje waarin de tekst op hele fraaie wijze de focus net naast of schuin achter het begrip koningsdag legt.

PLOEGENDIENST – KZEGGWN! (2023): Ik citeer: 'Ik wil niet klagen, maar ik zeg gewoon.' Een tekst ramvol ongenoegen. Zanger Ray Fuego wil niet klagen, ofschoon hem iets dwars zit niet wetende wat het precies is. Het 'iets' blijkt best groot te zijn, aangezien hij, alle zelfhulpboeken in een hoekje mieterend, het liedje afsluit met een stel heerlijk geplaatste schreeuwen. De band verleent hem strak riffend en dik in de gitaren bijstand.

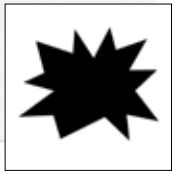

ANGEL CORPUS CHRISTIE – LOVEDUST (2023): zo'n zeldzaam mooi popliedje met de schijn van eeuwigheid. Het ontstond met de big bang en het zal al er nog immer zijn als de aarde tot ruimtepuin vergaat. Dat Angel Corpus Christie al even meedraait, maak ik op uit wat Wikipedia over haar zegt. De plaat waar Lovedust op staat, is een 'tribute to Luna'. De band Luna zette Lovedust in 2002 op plaat, aldus youtube. Wikipedia: 'Luna is an American rock band formed in 1991 by singer and guitarist Dean Wareham after the breakup of Galaxie 500.' Liefhebbers weten genoeg? Liefhebbers weten nooit genoeg.

MARATHON – HOW DOES IT FEEL (2023): hun meest melodieuze en misschien wel hun beste liedje tot dusverre. Met vijf andere staat het op de ep die ook op vinyl is uitgebracht is en Marathon als titel meekreeg. Hoor hoe het ultrakorte refreintje bijna kopje onder gaat in een galmend bad van gitaren. Of draai het om: hoor hoe het ultrakorte refreintje de kop opsteekt en schuw doch solide de wereld in tuurt: "Dus hier moest ik zijn?"

THEO LAWRENCE – HEAVEN TO ME (2018): Theo Lawrence speelt in september op Misty Fields, dat fijne festival in Heusden (bij Asten). Daar zal hij getuige de muzikale koers op zijn recente plaat (Chérie, 2023) een country-set brengen. Iets om naar uit te zien. De koers die Heaven To Me vaart, is soul. Lawrence geeft zijn soepele stem op het eind iets meer emotionele ruimte in theatrale zin, en dat is erg lekker. Een raadsel, geen probleem, dat Lawrence die kant van zijn stem laat voor wat die is op Chérie.

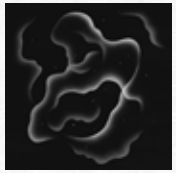

BLACK SEA DAHU - ORBIT (INSTUMENTAL) (2023): op de website van Misty Fields een link naar een hele mooie live-opname van een liedje van deze Zwitserse band. Die eenmaal bekeken, weet youtube me overal te vinden. Irritant, want feitelijk force feeding. Toch was de studioversie met videoclip van hetzelfde liedje die de gratis allemans-streamer me voorwierp ook prachtig. In Case I Fall For You is gewoon een sterk liedje. Sterk is ook de instrumental Orbit. Het begint vanwege de leidende strum op een akoestische gitaar wat folk-achtig. Gaandeweg gaat het raken aan soft soul (mooi!), maar die wordt terug de realiteit in geblazen met een stemmig kruisen over een secundaire weg in het buitengebied van een land waar mensen nog zwaaien als je ze met een auto passeert.

TAREK SCHIJNT BIJ

Tarek wilde graag een slecht verlichte hoek van het muzikale universum belicht hebben en kwam met een stel voorbeelden. **WARTHOG** was het eerste. De band uit NYC omschrijft hun muziek zelf als hardcore-punk. Anderen noemen het trash metal. Ik hoor twee gitaren en een basgitaar eensgezind doorheen soms snelle, soms langzame riffs jagen. Een drummer als aanstichter van het geweld en een zanger die op de top van z'n longen uitlegt hoe rot de wereld is. Speciale vermelding voor de distorted boventonen van de basgitaar die als een nucleaire storm door Four Walls (2022) trekken. **MINI SKIRT**, een Australische band, zou je het ruige broertje van Protomartyr kunnen noemen. Hun langspeler Casino (2020) is helemaal goed. Toch liever een specifiek liedje als instapper? Probeer dan Give It Up. Derde voorbeeld:

C.O.F.F.I.N., ook van down under, Sydney exact. Maffe bandnaam. De afkorting C.O.F.F.I.N. staat voor Children Of Finland Fighting In Norway, wat niet minder maf is. Hun muziek is een amalgaam van rock'n'roll, hardrock, glam, punkrock en een vleugje blues. Met veel pk's voortploegend in de koers die New York Dolls en The Dictators lang geleden uitzetten. Geen exemplarisch voorbeeld, wel een fraai voorbeeld van een dronkenmansblues is Playin' Dead (2022). Laatste voorbeeld: **BETA BOYS**, uit Olympia USA. In lijn met, doch chaotischer dan het Utrechtse Pizza Knife en minder eclectisch dan Whip (zie artikel over deze band elders in deze editie). Op het liedje Red Devil (2018) klinkt de zanger als geplaagd door demonen. Tot zover de tips van Tarek. Meer van deze fringe-rock? Tip ons.

APESHIT - HIGH ON JESUS CHRIST (2023): een band uit de nieuwe lichting Utreg Punx. In april speelde Apeshit samen met Achterlicht, Bowl en No Brains in de Nijverheid, de mooiste zaal van Nederland. Een avond om niet te vergeten. Opengesperde gitaarversterkers, want soundcheck is bijzaak. Haast van het wezenlijke soort: urgentie. De jeugdige aanhang van Apeshit zong alle liedjes mee met de zanger die én entertainen in zijn bloed heeft én beschikt over een charmant scheurende huig. Op youtube een video van High On Jesus Christ waarin live-beelden van de avond in de Nijverheid zijn gemonteerd. Zie het plezier op de gezichten in het publiek. 'Support your local talent', zegt één van de vele stickers van platenzaak Plato Utrecht. Geen holle woorden getuige de 10" van Apeshit op Plato Utrecht Records. Op die plaat ook het liedje Pinocchio, mijn favoriet; Gen Z Utreg Punx wink @ Tramhaus.

EVY & THE ASSHOLES - MOROCCAN MONSOON (2023): spontaan klinkende en authentiek aanvoelende jungle exotica surf, ook op Plato Utrecht Records. Lokaal Utrechts talent dus. Platenbaas Vedder licht toe: "Evy drumt en is de dochter van de bassist, die ooit in de Clits, Cold War Embryos en Avengers speelde. De gitarist kun je kennen van Anthrax van de Utreg Punx lp op Excelsior. Saxofonist Ruth komt uit de UK." Twee generaties in één band; zo houdt men in Utreg het muzikale trashgoed levend. Chapeau!

TRAMHAUS - BEEP BEEP (2023): zonder hun andere liedjes tekort te willen doen: dit is de beste van Tramhaus tot nu. Het is een machine, de racebolide van Max verstappen; elk onderdeel werkt optimaal in het geheel, ook de solo, die met enige fantasie een klankorgaan genoemd mag worden, een appendix, een ontstoken blinde darm, liever kwijt dan rijk, maar gezien de glorieuze pijn onmisbaar.

BARNO KOEVOET & THE DUIJMSCHPIJKERS - DATING SUX (2021): een bandnaam die het ergste doet vermoeden. En het is erg, maar op een andere manier. Dating Sux komt van een hele mooie joekelige hortstoot-ep (waarop ook een hele goeie Bruce Sprigsteen cover) met een prachtige hoes. Hun nieuwste liedje, Fils A Papa, is ook een lekker ding. Was ik maar tweetalig opgevoed. In België is fils à papa een pejoratief, want rijkeluiszoontje.

ZAND EROVER

Sorry schat, geloof me, ik heb heus geen plannen die na uitvoering niet terug te draaien zijn. Je reageerde geschokt omdat je meent dat zaken die in het onbewuste spelen hoe dan ook aan de oppervlakte komen, meestal als tekens, die als signalen naar een verborgen drift verwijzen. Dat ik op die zonnige zaterdag drie, misschien vier keer op prettige wijze met een graf werd geconfronteerd, vond jij niet grappig. Dat moest wel iets betekenen, toch? Op zich had de eerste verwijzing naar een graf, de songtitel Too Late for an Early Grave, je al gerust moeten stellen. Ik had nog nooit van de band **THE REDS, PINKS AND PURPLES** gehoord. Hun nieuwe plaat kwam voorbij op bandcamp. Too Late for an Early Grave (2023) ging op repeat. Een halfuur lang bewoog mijn gemoed mee op de Smiths-achtige melancholie van het liedje. Is de titel een antwoord op het suffe 'live fast, die young'-motto? Ik zocht een schaduwrijk plekje en waagde me aan de nieuwe plaat False Lankum (2023) van de Ierse band **LANKUM**. Plaatopener Go Dig My Grave greep meteen naar mijn strot. De tekst en de melodie zijn oud, dat was me meteen duidelijk. Een Nijmeegse kenner van traditionals hielp me verder. Hij stuurde me een linkje naar het liedje The Butcher's Boy, dat Buell Kazee in 1928 opnam en waarin de melodie en stukken tekst te herkennen zijn van Lankums versie. Het origineel is echter veel ouder; het stamt uit de tijd dat muziek louter in lichamelijke geheugens werd opgeslagen. Wat Lankum met Go Dig My Grave doet, is, geloof het of niet, schitterend. Ik vraag je: is de horror van de laatste vier minuten van hun versie de essentie van de oorspronkelijke vertelling? Je hoeft geen antwoord te geven. De avond vorderde, dat wil zeggen: het werd donker. Ik had mezelf de **FILM RAW (2016)** van Julia Ducournau beloofd. Twee mensenvlees etende zussen; de een weet het van zichzelf en de ander komt er gauw achter. De scene waarin de niet-wetende zus een afgeknipte vinger van de wetende zus verschalkt is goud. De schok kwam bij de aftiteling. Raw is een Franse film. Het laatste woord in de aftiteling, schermbreed in kapitalen, is GRAVE, de oorspronkelijke, Franse titel. Hahahahaha, lach ik, hahahaha, enigszins nerveus, drie beladen graven op één dag. Bliep, een appje. Of ik dinsdag aanstaande om 7.00 uur in Grave bij Nijmegen wil zijn. Een klus voor Dick de Greef. Wees gerust, schat, die klus laat ik aan me voorbij gaan. Zand erover. Oké?

THE VICES - STRANGE AGAIN (2023): luister goed, liefst met koptelefoon, want dit is een ideeënrijke popproductie, mede gemaakt door studioman en muzikant Roel Blommers (zie het Föhns-interview elders in deze editie). Niets lijkt aan de aandacht van de Groningse band en Roel te zijn ontsnapt, en dat maakt de luisterervaring tot een genot. Punt.

DEERHOOF - SIT DOWN, LET ME TELL YOU A STORY (2023): te gek! Voor sommigen inderdaad te gek en voor anderen te gek. Hectische hinkstapsprongpop uit San Francisco met een van geboorte Japanse zangeres. De band bestaat sinds 1994 en klinkt nog steeds fris.

CLITTEBAND - KILLVERSUM MEDIARAT (2023): 'Alles plat in Killversum mediarat,' loeit de zangeres. Ze doet dit zo overtuigend, dat ze de gitaren tot pannenkoeken reduceert. Ik ken Hilversum niet heel goed, maar, afgaande op de indrukken van Clitteband, lijkt het me geen tof oord.

TREES SPEAK - INVISIBLE SINE WAVE (2023) Een hypnotiserende werking hebben de vier losse singles die dit jaar gereleased zijn, waarvan Invisible Sine Wave de meest recente is. Een volledig album lijkt onderweg. Wat je daarop kunt verwachten? Denk aan een instrumentale moderne krautrock versie van Kraftwerk,.

THE CLEANERS FROM VENUS - TIME IN VAIN (1982): "Ken je dit?" appte Roel bij een Spotify-link van Time in Vain. Nee, kende ik niet. Ik hoor Guided by Voices en the Byrds (met Engelse tongval) samen in een kooitje. Martin Newell is de drijvende kracht achter deze band (en vele andere projecten). Time in Vain staat op de plaat Midnight Cleaners, die in 1982 op cassette werd uitgebracht en in z'n geheel erg goed is. Pas in 2012 kwamen de geremasterde opnames op LP.

FLUT. - BELLETJE LELLEN (2022): sufheid troef en daarom best wel waar. Deconstructie (tja) van stoerheid. Zelfspot met cabareteske kwaliteit. En het gaat over nu, denkt papa.

In BUKBLAD 2 stond een interview met Pizza Knife (zie onze website). Toen ik las dat bandlid Ben Kalb samen met Bob Mollema van Fluisteraars de studio in was gedoken, werd ik nieuwsgierig. Een beetje een vreemde combinatie is het wel, want deze bands liggen muzikaal mijlen ver uit elkaar. Des te benieuwder ben ik dan ook naar het resultaat op 'Astral Fire Choirs', de eerste EP van Whip die is uitgebracht door Waaghals Records en Kapitaal Records.

TEKST: MARK OLIJSLAGERS
FOTO: WEBSITE LE GUES WHO

NICE TO EAT YOU

Whip

Afgaande op de bandnaam Whip en de muziek waar we beide heren van kennen, verwacht ik er flink met de zweep van langs te krijgen. Pizza Knife produceert namelijk opgefokte hardcore-trash-punk en Fluisteraars Nederlandstalige black metal. Ik stel me voor dat wanneer je deze twee bands in een blender gooit, er een donkere metalen substantie als een op hol geslagen Kalasjnikov uit komt geknald. Niets is minder waar. Deze blend blijkt een zompige, vuige en gruizige rockabilly garage surf punk voort te brengen, om nog maar eens met wat termen te smijten. Whip laat zich echter niet makkelijk in één hokje plaatsen, De band is op muzikale verkenningstocht waarbij invloeden uit verschillende genres worden gebruikt om een eigen sound neer te zetten. Het tweetal vermaakt zich hoorbaar prima in een muzikale speeltuin waarvan de hekken verwijderd zijn. Het grenzeloos en vrijuit gebruik maken van de vele mogelijkheden levert in dit geval een verrassende EP op. Je voelt de vreugde van het maakproces.

Vorig jaar werd de eerste track 'Francis' al uitgebracht met invloeden van The Cramps en Dead Moon. Stemgeluiden worden hier gebruikt als een instrument. Goed geplaatste korte kreten voorzien van galmende echo en uithalen als een huilende wolf slaan op een aangename manier de surfrock structuren stuk. Het tweede nummer 'They Nodded' klink woester maar bevat veel van dezelfde herkenbare elementen. Ook hier duiken stemgeluiden uit alle hoeken op, halfweg het nummer associeer ik een van de stemmen met de wolf uit Roodkapje. Dreigend worden we toegesproken "Nice to meet you, Nice to eat you", net melig genoeg om de dreiging niet door te laten slaan in agressie. Dit soort contrasten zijn in alle nummers terug te vinden, er wordt volop gebalanceerd tussen gekte en urgentie.

De logge drums stuwen het laatste nummer 'Lethal Leather Fire' lekker voort. Donker gegrom wordt afgewisseld met hysterische kreten, al deze stemgeluiden geven een extra gelaagdheid aan het nummer. Met 7 minuten en 44 seconden is deze EP voor mij te snel afgelopen. Ik lust meer van dit rauwe en ongepolijste spul. Is Whip live te ondergaan? Het web vertelt dat ze in 2022 op Le Guess Who speelden en onlangs in dB'S. Nieuwe datums vind ik niet, dus speel de EP nog maar een keer af. ■

VERZET VANUIT FOETESHOUDING

Søwt

Zelf ziet Søwt hun debuut Junkies Boneyard (2018) als een ep, maar gezien de speelduur en het aantal liedjes mag het gerust een lp heten. Een behoorlijk boze plaat met sterke nummers, neigend naar de weemoedige kant van melancholie. Maar melancholie is een breed begrip. Keer je terug naar de Griekse oorsprong van dat woord, dan betekent het 'zwarte gal'. Gestript van weemoed, dus ronduit zwartgallig en soms genadeloos hard is de muziek op de onlangs verschenen langspeler Kids Hurting Kids. In de vijf jaren die de twee platen van elkaar scheiden, is de band een richting opgegaan die respect afdwingt. Want evengoed hadden ze gekozen voor een lichtere, meer poppy koers, een pad die de muziek op de debuut-ep zeker niet uitsloot. Dat Kids Hurting Kids zwartgallig en bij tijden genadeloos hard is, verraadt een non-conformistische houding. Wie zijn de mensen achter deze muziek? Moeten we ons zorgen maken over hun geestestoestand?

FOTO'S: MARK OLIJSLAGERS
TEKST: EDWIN TIMMERS

Gitarist Koen denkt niet dat de muziek en de mensen die de muziek maken hetzelfde zijn. Hij zit op de rugleuning van een lange houten bank, zijn voeten op het zitvlak. De iets verheven positie sluit aan bij zijn kijk op het geheel. Hij is de beschouwer. Danielle (bas en zang) zit op dezelfde hoogte. Zij is de bikkel van de band. Luctor et emergo (ik worstel en kom boven) zou haar motto kunnen zijn. De meest directe uitspraken komen van haar ("We willen gewoon iets hards en iets boos"). Op een stoeltje links van haar zit drummer Martijn. Hij analyseert scherp en formuleert strak op de tel. Links van hem, ook op een stoeltje, zit Jesse (gitaar en zang) met een minzame glimlach op zijn gezicht en in contrast met zijn extatische podiumpresentie introvert tijdens dit samenzijn. Het weer is goed, we zitten buiten op de ruigte voor de roemruchte popzaal Stroomhuis in Eindhoven, de uitvalsbasis van Søwt, de plek die ze mee draaiende houden, waar ze repeteren én waar ze Kids Hurting Kids opnamen. We drinken bier en roken wat. Sowt is een prettig gezelschap, het gesprek pingpongt over en weer.

We gaan even terug naar de pubertijd, die voor de een heftiger is dan voor de ander. Aanvankelijk geruisloos besluipt de wereld het kind. Tenslotte slaat de deur van de kindertijd luid krakend dicht en is de confrontatie met de helverlichte wereld een voldongen feit. Een grootmens in wording: geen ravottend blaagje meer, maar een tussenmens. Het poortje naar het rijk der volwassenen staat weliswaar op een kier, maar menig puber ziet dat domein vanwege de huichelachtige grondtrek niet zitten en zet zich ertegen af. Verzet vergroot het onbegrip en verdiept de eenzaamheid. Ik zeg niet dat Søwt een stel pubers zijn. Wel meen ik te horen dat het verzet (het afzetten tegen) na de debuut-ep krachtiger is geworden. Dit uit zich in de teksten en in de muziek.

Een zorgmedewerker vertelde me ooit dat mensen met een opspelend zwaar gemoed zich van de medemens afkeren. Ze gaan in hun onbewuste terug naar de beschermde omgeving van de baarmoeder. Opgekruld in foetushouding keren ze de wereld hun rug toe. Verzet vanuit foetushouding, dat was het beeld dat daags voor dit gesprek in mijn beleving uit de muziek van Søwt oprees. “Laat me met rust!” roept Martijn, die mijn interpretatie van hun muziek met die kreet samenvat. Hij geeft toe dat ze elkaar in het ‘afzetten tegen’ hebben gevonden. “Onze muziek is niet vrolijk,” zegt Koen, “maar is wel heel leuk om te maken.” Jesse: “Ik word wel blij van hele depressieve muziek.” Martijn werpt een snelle blik op Danielle: “Daan noemt mij al jaren de frustratieman.” Danielle maakt het concreet: “We houden heel erg van schuren, van vies en koud.” Haar ogen bewegen naar boven. Een tel later gooit ze een aforistische wijsheid in de groep: “We maken niet echt deze muziek. Het is deze muziek die uit ons komt.”

Jesse schreef de tekst voor Found op de nieuwe plaat en zingt die ook. Hij houdt de zangpartij vlak, ontdaan van hoop. De wanhoop (of verlossing, voor wie de lijn van Velvet Undergrounds Heroin wil volgen) is ondergebracht in de instrumentale passages telkens na de zangblokken. Verwijzend naar de songtitel vraag ik hem wat de ‘ik’ in het liedje gevonden heeft. Hij zint op een antwoord, maar geeft na een korte stilte te kennen dat hij er eigenlijk weinig over kan of wil zeggen. De tekst heeft een betekenis voor hemzelf, maar hij wil niet sturen in wat de woorden voor de luisteraar kunnen betekenen. Als ik Danielle vraag naar de tekst van het heftige Why (ook op de nieuwe plaat) krijg ik een vergelijkbaar antwoord. Ik opper dat de teksten een transportmiddel voor emotie zijn. Daar kunnen ze zich wel in vinden. Tegelijk zijn de stemmen van zowel Jesse als Danielle zo’n transportmiddel. Allebei zijn ze niet bang dat ongrijpbare instrument tot orkaankracht op te poken. Het komt van diep en ze brengen het 100% overtuigend. Danielle vaker op de voorgrond dan Jesse, die niettemin in de achtergrond het nodige stutwerk verricht. Danielle’s zangpartijen in I Wish en Loss hebben een fysieke uitwerking; bij iedere luisterbeurt trekt een siddering vanaf mijn staartbeen over mijn ruggengraat naar mijn nek om daar knisperend uiteen te spatten. Erg goed.

Muziek is veel meer dan alleen muzikant zijn

Søwt is geen bestaand woord. Martijn: “Het kan vanalles zijn en dat sluit wel aan bij de muziek.” Men mag het uitspreken als het Engelse suit (pak) of sued (aangeklaagd). De uitspraak swat is ook prima. Duidelijker zijn ze over hun ambitie. “We willen van muziek leven,” zegt Danielle. “We bouwen alles om de band heen.” Martijn nuanceert: “Muziek is veel meer dan alleen muzikant zijn. Het is ook het hele gebeuren eromheen. Trouwens, als ik geen muziek zou maken, zou ik een gameverslaving hebben.”

Sinds Koen erbij zit, heeft de band drie songschrijvers. Wie ook een songidee inbrengt, de band gaat er gezamenlijk mee aan de slag. Koen: “Jesse kwam pas met een idee voor een vrij rustig nummer. Toen we daarmee aan de slag gingen, ontdekten we dat het veel ruiger kon.” Jesse bevestigt met een tevreden knik. Martijn nuanceert opnieuw: “Na drie nieuwe, rustigere nummers voelden we dat we weer moesten gaan vegen.” De finale afwerking krijgen nieuwe liedjes live. Op het podium ondervinden ze wat wel en wat niet werkt. “We zijn primair een live-band,” concludeert Martijn.

Danielle: “Zijn wij primair een live-band?”

Martijn: “Nou…”

Danielle: “Nee!”

Martijn: “Misschien nóg niet.”

Zoetjesaan zet de schemer in. Het licht wordt eerlijker. Martijn ambieert de enorme drive en werkethos van Fugazi. De andere drie scharen zich achter hem. Het licht wordt eerlijker, de schaduwen zachter. Logisch dat iemand vraagt of er nog een pint gedronken moet worden. De scherpe kantjes mogen van het gemoed. Binnen nu en een paar weken gaat Søwt een ep opnemen met nummers die al min of meer klaar waren voordat Koen en Martijn erbij kwamen. Een nieuwe langspeler denken ze binnen nu en een jaar op band te hebben. Het grootste deel van het songmateriaal is al klaar. Heel dynamisch, met mooie partijen en hard, zo omschrijft Danielle die plaat. Net als Kids Hurting Kids zal ‘ie worden uitgebracht door Bagdaddy Records. Vierstemmig steken ze de loftrompet op Meis, die het label runt. We hoeven ons geen zorgen te maken over de geestestoestand van deze vier. Het is de wereld die hen zorgen baart. ■

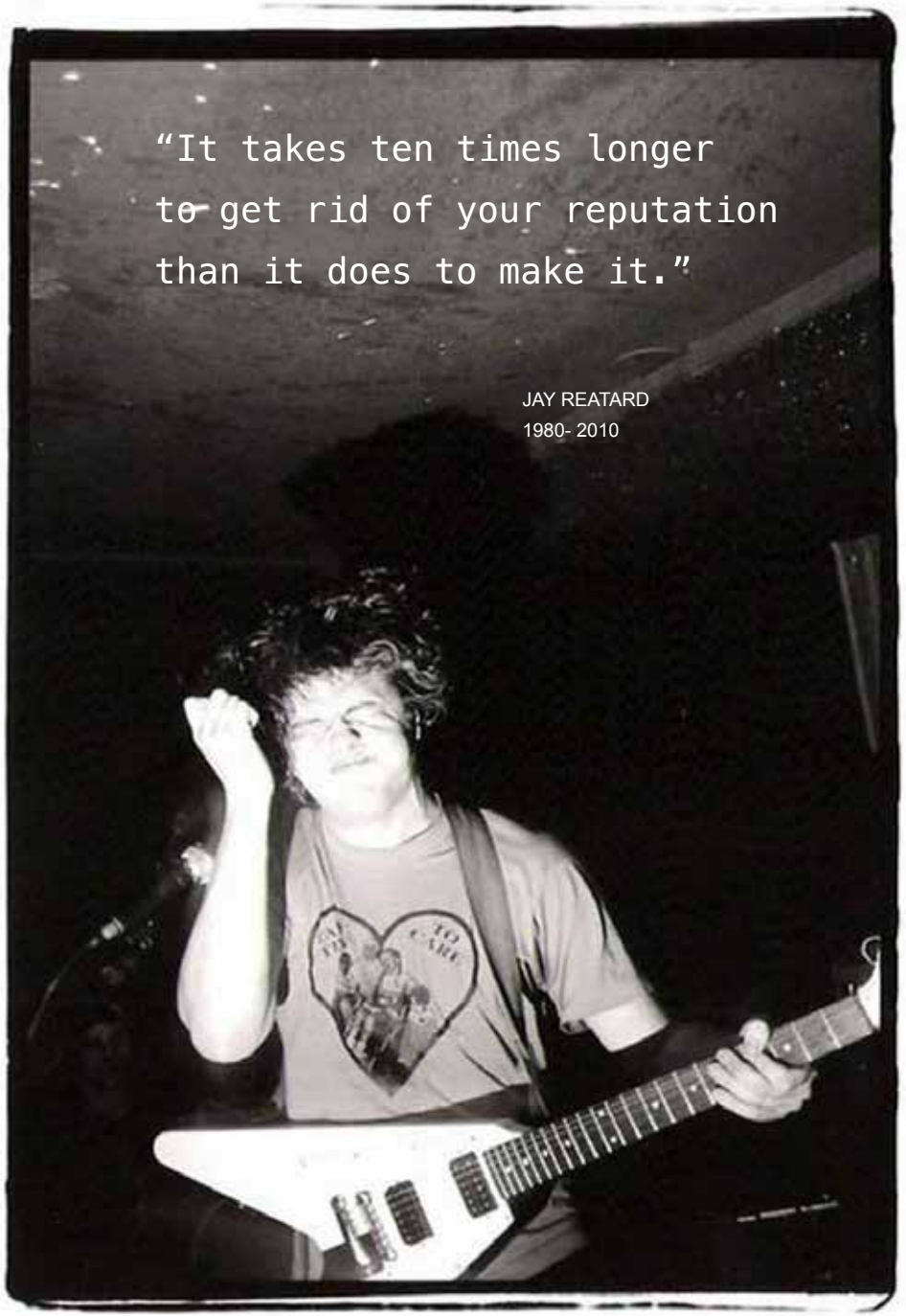

Op de mat

BUKBLAD heeft geen verdienmodel en geen budget. De redactie steekt er veel tijd in en hoopt er, naast aandacht voor de muzikanten en andere kunstenaars, waardering en kritiek voor terug te krijgen. Waardering als pomp voor het ego en kritiek ter kastijding ervan.
De distributie doen we (de redactie) zelf en de reproductie betalen we uit eigen zak. Het plan is om jaarlijks vier edities uit te brengen. Wil je BUKBLAD thuis ontvangen, dan kan dat. Wanneer je zelf de portokosten voorrekening neemt, sturen we je het kleinood toe. BUKBLAD wordt in beperkte oplage gedrukt, deze kunnen we dus verzenden zolang de voorraad strekt.

Vul het formulier in via onderstaande link. Wil je bijdragen aan de reproductiekosten, maak dat dan even kenbaar.

www.bukblad.nl/verzenden

Op Spotify

BUKBLAD’s onderste plank **is onze Spotify playlist waarop je onder andere alle bands uit deze editie kunt luisteren. Wij verversen de playlist regelmatig met nieuwe nummers die volgens ons aandacht verdienen.**

SCAN ONDERSTAANDE QR-CODE EN VOEG DE PLAYLIST TOE AAN JE BIBLIOTHEEK!

THE ROOTS OF ROBERT JOHNSON

Best wrang om in een land als de Verenigde Staten te spreken van het genre 'pre-war country blues'. Vooroorlogs? Welke oorlog? De VS zijn toch altijd in oorlog? Hoe dan ook, een beetje kenner weet meteen het tijdperk van deze muziekstroming te duiden: de jaren 20 en 30 van de vorige eeuw. De bekendste vertegenwoordiger van het genre is voor velen Robert Johnson, de blueszanger die op een kruising van wegen zijn ziel verkocht aan de duivel in ruil voor muzikaal talent. De oprichter van de 'Club van 27' mag hij zich zeker noemen, maar de grondlegger van de blues, zoals velen hem beschouwen, is hij toch echt niet. Wie dan wel en hoezo dan? Underground striptekenaar, en pleitbezorger van 'old time music', Robert Crumb en het Yazoo platenlabel wijzen je hier de weg…

TEKST: ANDRÉ STEENBERGEN
ARTWORK: LOUIE BARKOV

"Are joe aware zhat ze exhibítíon is full wiz pricks, dicks and tits?" Deze openingszin in een soort van Engels, zoals alleen de legendarische inspecteur Clouseau dat kon, vergeet ik niet meer. De dame achter de balie van het Musée Palais de Tokyo, keek bezorgd naar mij en vervolgens nog bezorgder naar mijn gezelschap. Opmerkelijk overigens dat er tussen dat matig uitgesproken Engels toch twee goed uitgesproken 'slang'- termen zaten voor het mannelijke geslachtsdeel! Het deed de boodschap extra duidelijk overkomen, dat moet gezegd. Maar door mijn hoofd schoot ook meteen de paniekerige gedachte dat mij één van mijn vermoedelijke hoogtepunten van de Parijse stedentrip door de neus geboord ging worden. Dat laatste mocht niet gebeuren en dus zette ik beleefd, maar ferm, de tegenaanval in met een gedetailleerd verhaal over de mij welbekende kunstenaar, diens obsessies, perversiteiten, frustraties, tekentalent, liefde voor muziek, verzamelwoede en wat al niet meer. Deze blitz aan info hielp! Er werden weliswaar schouders opgehaald, er werd gezucht en met de ogen gedraaid, maar mooi dat gene zijde van de balie wankelde en bezweek. Twee tickets schoven mijn kant op, zodat ik, met aan mijn

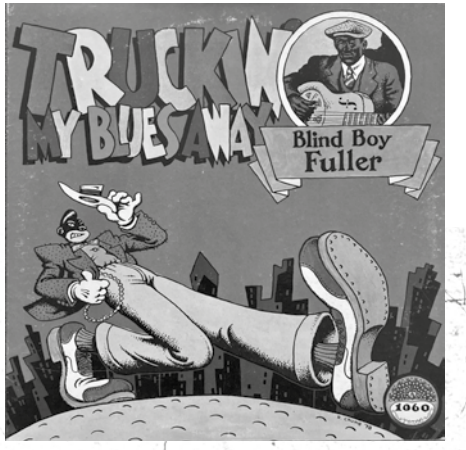

zijde een minderjarige pre-puber (ha!), toegang kreeg tot de grote overzichtstentoonstelling van underground en counterculture cartoonist Robert R. Crumb!
Robert Crumb (1943, hij leeft nog!) begon zijn carrière in de jaren zestig met vileine strips waarin hij genadeloos zichzelf, de hippiejaren en de hippie community van San Francisco fileert. Hij maakte deel uit van die scene, maar bleef toch vooral de toeschouwer die er maar niet in slaagde de geneugten van de vrije liefde (zijn obsessieve beweegreden om zich bij de hippies aan te sluiten!) te laten smaken. Teveel nerd, te onhandig en te onzeker….. hem restte niet anders dan zijn toevlucht te zoeken in wagonladingen LSD en het van zich af tekenen van zijn (sexuele) frustraties over dit alles. Losers, freaks, pratende dieren en veel wulpse, onbereikbare vrouwen bevolken zijn zeer knap en gedetailleerd getekende stripverhalen. Zeer vermakelijk weliswaar die wat bittere, vaak autobiografische comics, maar mijn missie daar in het Palais de Tokyo was toch echt het staren naar ander tentoongesteld werk, te weten Crumb's schetsen en originelen van schitterende LP-hoezen!
Zijn fraaie in knalkleuren getekende platenhoezen, veelal ontworpen voor Yazoo Records, die in tegenstelling tot zijn strips, vrolijkheid en vitaliteit uitstralen. Een levendigheid die wel ingegeven moet zijn door Crumb's hartstochtelijke kennis en verzamelwoede van zogenaamde 'old time music' van de vorige eeuw: string bands, fiddle music, ragtime, jazz en country-blues. Muziek gemaakt in de jaren 20 en 30 in een zwaar gesegregeerd Amerika en uitgebracht op 78-toeren schellak platen. Schijven die in geweldige aantallen werden uitgebracht en bestemd waren voor de zogenaamde 'race records' markt: 'zwarte muziek voor het zwarte publiek'. Totdat uiteindelijk de grote depressie eind jaren dertig uitbrak en de hele 78-rpm platenmarkt volledig instortte. De 78-toeren platen werden niet meer geperst, raakten uit de mode, belandden op zolders of werden domweg bij het vuil gezet.
Het is aan fanatieke 78-toerenplaten verzamelaars als Nick Perls en Bernie Klatzko te danken dat deze, in de vergetelheid geraakte en verloren gewaande, 'old time

music' weer toegankelijk is gemaakt met hun in 1967 begonnen Yazoo Records (de Yazoo is overigens een zijrivier van de Mississippi). Dit deden ze door hun eigen, unieke en inmiddels zeer waardevolle 78-rpm platen van musici als Charlie Patton, Blind Willie McTell, Blind Lemon Jefferson, Big Bill Broonzy en Ma Rainey inclusief krassen, geruis en low fidelity over te zetten op een stuk of tachtig verzamel-LPs. Aanvankelijk richtten Perls en Klatzko zich met deze vinylplaten op folkliefhebbers, maar mede dankzij een stel aansprekende, door Crumb getekende, hoezen hebben platen als Bottleneck Guitar Trendsetters of the 1930's, Casey Bill Weldon & Kokomo Arnold (Yazoo nr 1049, 1975), Harmonica Blues – Great Harmonica Performancs of the the 1920's and 1930's (Yazoo nr. 1053, 1976) en Blind Boy Fuller – Truckin' My Blues Away (Yazoo nr. 1060, 1979) een veel groter publiek bereikt dan doorgaans voor deze muziek was weggelegd.
Nu zou je denken dat Robert Johnson, 'the King of the Delta-blues', ook wel te vinden is op één van die Yazoodelen, maar niets is minder waar. De meer dan getalenteerde gitaarvirtuoos, die velen beschouwen als de belichaming én het begin (en ook einde!) van de pre-war country blues is op geen enkele Yazoo verzamel-LP aanwezig. En dat komt, omdat de in 1938 en 1939 op 78-toeren vastgelegde opnames van Johnson al in 1961 waren overgezet (zestien songs in totaal) op een door Colombia Records uitgebracht vinylalbum. In 1970 volgde een tweede deel op vinyl, waarna in het begin van het digitale muziek tijdperk de carrière van onze Robert zelfs 'sky high' ging middels de meer dan een miljoen keer verkochte dubbel-CD 'The Complete Recordings'.
Dat Johnson's opnames behoorlijk goed klinken vergeleken bij de van 'pops, hiss en crackle' doortrokken Yazoo releases heeft domweg te maken met het feit dat eind jaren 30 de opnametechnieken al sterk verbeterd waren. Robert Johnson was dus welbeschouwd een late ster aan het pre-war blues firmament. En op dat gegeven hebben de Yazoo verzamel-freaks ingespeeld door 'The Roots of Robert Johnson' (Yazoo 1070, geen Crumb hoes

overigens) uit te brengen. Zij hadden door dat er voor Johnson al vele blues-legenden bestonden waarvan hij de kunst heeft kunnen afkijken. Zowel door ze te ontmoeten als door naar hun platen (!) te luisteren. Van de beste man is maar weinig bekend, maar misschien was Johnson wel een platenverzamelaar en ging hij net als velen van ons wel wekelijks naar de platenboer! Wie zal het zeggen? De zeer uitgebreide liner notes van de verzamelaar geven in ieder geval inzicht in zijn muzikale roots en zijn stijl is duidelijk een product van regionale overlevering in combinatie met verspreiding van muziek door de eerste geluidsdragers.

'The Roots of Robert Johnson' met zijn uitgebreide liner-notes was voor mij de instapper in een rijk, diep en fascinerend genre. Oude rotten als Son House en Charley Patton, die Johnson schijnt te hebben ontmoet, kende ik al, maar wat te denken van Skip James, de al eerder genoemde Kokomo Arnold en Scrapper Blackwell? Net zo goed en net zo origineel! Het was tevens mijn kennismaking met Yazoo Records, met Crumb's werk voor dat label en met diens fraaie zwart/wit portretten die hij van menig anoniem gebleven artiest uit de vooroorlogse heeft getekend. Portretten die ook allemaal te bewonderen waren in het Palais de Tokyo destijds, waaronder uiteraard dat van Robert Johnson.
Terugkomend op dat bezoek aan die fantastische overzichtstentoonstelling: zoonlief leek weinig onder de indruk van de 'dicks and tits' die her en der in de tentoongestelde posters en comics te zien waren geweest. Het was allemaal vooral erg lollig geweest, maar niet verontrustend. In de museumwinkel kocht hij een kaartje van een poster die blijkbaar veel meer indruk had gemaakt. Op de ansichtkaart 'Mister Natural', een guru-achtig Crumb karakter met lange baard, die een trap onder zijn kont krijgt en door de lucht vliegt. Het kaartje heeft jaren op het prikbord in zijn kamer gehangen.

Hint: door de opleving van het vinyl kom je in de betere platenzaak weer heruitgaven van Yazoo albums tegen. Vooral die met Crumb hoezen! Goed zoeken dus of gewoon vragen. Het loont echt: voor zowel het oog als voor het oor. ■

Tips:

DE DOCUMENTAIRE 'CRUMB' (1995, REGIE TERRY ZWIGOFF)
HET BOEK 'R. CRUMB – THE COMPLETE RECORD COVER COLLECTION'
MIJN FAVO CRUMB HOES: DE BOVENGENOEMDE 'HARMONICA BLUES' (YAZOO NR. 1053)
MIJN FAVO YAZOO RELEASE: 'FURRY LEWIS - IN HIS PRIME 1927-1928' (YAZOO NR. 1050)
MEEST HERKENBARE YAZOO RELEASE: 'THE ROOTS OF ROCK' (YAZOO NR. 1063).
VOOROORLOGSE ORIGINELEN VAN GROTE, LATERE ROCK HITS (VAN BIJV. LED ZEPPELIN, THE ROLLING STONES), DIE AANVANKELIJK IN DE JAREN 60 NIET TOEGEKEND WERDEN AAN DE EERSTE UITVOERENDEN.

CIVIC

Vrijdag 19 mei ACU Utrecht

De eerste keer dat de Australische rockband bij mij op de radar verscheen zal zo ongeveer zijn geweest vlak na de release van hun eerste volledige album Future Forecast in 2021. Een vriend bracht de plaat van de groep uit Melbourne toen ter sprake omdat de sound nogal wat raakvlakken vertoonde met één van mijn 'alltime' favoriete bands Radio Birdman. Toevallig (of misschien juist niet) ook afkomstig uit Australië. Na Future Forecast enkele malen gehoord te hebben werd mijn enthousiasme voor CIVIC ook steeds groter.

TEKST: LAURENCE THEUNISSEN
FOTO: ARSEN TSKHAY

Om het album uiteindelijk ook in bezit te krijgen bracht echter problemen met zich mee want de exemplaren lagen bepaald niet voor het oprapen. Heb het album tenslotte maar bij hun label Flightless Down Under besteld want dat was het gezien de kwaliteit van het gebodene toch allemaal wel waard. Begin dit jaar kwam de opvolger Taken by force uit, en ook dat album stelde zeker niet teleur. Kwam nog bij dat de Radio Birdman connectie hier nog groter werd door het feit dat zanger Rob Younger de productie van het album op zich nam.

Toen vervolgens een maand geleden de kans zich voordeed om het kwintet uit Melbourne ook live aan het werk te zien moest die kans natuurlijk benut worden. Plaats van handeling: ACU in het centrum van Utrecht, weliswaar geen al te grote zaal maar met zo'n 150 liefhebbers wel volledig uitverkocht en met de sfeer was ook niks mis. De spits werd afgebeten door de lokale band Bowl, die ruim een maand eerder nog winnaar was van de Utrechtse bandwedstrijd Clash of the Titans 2022/2023. Dat leverde een goed half uur veelbelovende post-punk op die dynamisch en energiek klonk en al redelijk wat enthousiasme bij de toeschouwers wist te ontlokken. Niet alle nummers waren even sterk en ook de zang miste soms wat overtuiging. Maar muzikaal was het allemaal behoorlijk strak, hecht en zo nu en dan best origineel. Stijl deed me wel wat herinneren aan een formatie als At the Drive-in. Zeker een bandje met potentie waar nog aanzienlijk rek lijkt in te zitten.

Dat laatste geldt ook zeker voor Civic die met een furieuze start direct het merendeel van het publiek aan zich wist te binden. De band bestaande uit Matt Blach op drums, Roland Hlavka basgitaar, Lewis Hodgson Jackson Harry op gitaar en Jim McCullough zang klapte er stevig op, wist het redelijk strak te houden en kreeg veel bijval bij songs als Radiant Eye, Tell the Papers en As Seen on TV de meest populaire nummers van hun debuut album Future Forecast. En door de goede akoestiek van de relatief kleine zaal viel het geluid me zeker niet tegen. Zelfs de vocalen van Jim McCullough, die zeker geen geweldige zanger is, kwamen goed naar voren in de mix en paste goed in de algehele sound. Zijn prima 'podium presence' zorgden daarnaast nog voor wat extra positieve impulsen. Klein minpuntje was, doordat CIVIC het gaspedaal flink bleef indrukken, de wat ingetogenere kant van de band, die op de beide albums zeker aanwezig is, wat onderbelicht werd. Het was deze vrijdag hoofdzakelijk de punkrock zijde waar de toeschouwers op getrakteerd werden. Maar ook die is zeker meer dan de moeite waard, en naarmate het optreden vorderde en het kwintet wat meer op zijn gemak raakte, ging de kwaliteit nog wat omhoog en werden ook nummers van hun nieuwe album zoals Taken By Force, End of the Line en de onlangs verschenen single Chase the Dragon (een cover van the Beasts of Bourbon) met steeds meer enthousiasme onthaald. Na een goed uur zat het erop en konden we van een geslaagde avond spreken. Civic is een aanwinst voor het garage/punk/gitaar rock genre en een band waar we hopelijk nog een hoop van gaan horen. ■

YOUNG, LOUD AND ~~SNOTTY~~ STRAIGHT AHEAD

No Way

De eerste en vooralsnog enige demo van No Way verscheen vorig jaar oktober op bandcamp. De gemiddelde leeftijd van de vier bandleden lag toen nog onder de vijftien jaar. Onlangs speelden ze op het Haagse 'festival voor explosieve muziek' Sniester en binnenkort spelen ze op Pitfest en in Café Harder op de Zwarte Cross. Kennelijk is muziekminnend Nederland toe aan een nieuwe lichting jongeren die teruggrijpt naar de energieke basics van punk en hardcore.

TEKST: EDWIN TIMMERS

Een afspraak was zo gemaakt. Ik stuurde de band een berichtje via Insta en nog geen minuut later ontving ik van zanger Pan een appje waarin hij aangaf dat ze graag meewerken aan een artikel voor dit blad. Gas erop, dat mag ik wel. Ze repeteren in een voormalig kantoor- en bedrijfspand aan de Tesselschadestraat in Den Bosch.

Pan is de eerste die arriveert, op de fiets. Vervolgens stapt drummer Gijs (of Geezer) uit een auto en even later komt gitarist Jorda aanfietsen. Bassist George Bacon (inderdaad, met Engelse roots) verschijnt pas een dik kwartier later, als we al in het repetitiehol zitten. "Joehoe," klinkt het vanuit de gang. "Daar is George," zegt Pan. Als George het hol binnenstapt, krijgt hij er op een vrolijke manier van langs. "Ja, te laaat!"

Volwassenen proberen onder begeleiding van hordes coaches in het 'nu' te leven, wat ze niet gaat lukken; de jongens van No Way proberen het niet, maar doen het gewoon. Ik merk aan hun reacties dat ze mijn vragen naar hoe ze begonnen en waar ze naartoe gaan niet bijster interessant vinden. Toch krijg ik wel wat los. Hun eerste optreden was op 8 juli vorig jaar bij Bossche Brouwers. Toen combineerde Pan nog zang met bas en zat ene Kick nog achter de drums. George kennen ze van het skaten. Het klikte en ze wisselden telefoonnummers uit. Op zeker moment kreeg George een berichtje met de vraag of hij bij hen wilde bassen. Toevallig was hij korte tijd daarvoor bas gaan spelen.

De bandnaam ripten ze van het gelijknamige liedje No Way van de Californische punkband The Adolescents. Een liedje uit 1981, hoe kunnen ze dat kennen? Jorda's vader is een hele grote hardcorepunkliefhebber. Duizenden platen in zijn kast en nog altijd een fervent concertganger. "Gisteren ben ik met hem naar OCCII in Amsterdam geweest," zegt Jorda. "Savage Head speelde daar, en Burning Cross en Appäratus, een band uit Maleisië." In het liedje What? op de demo komt een gezongen oi-oi-oi voorbij. Een verwijzing naar working class punk in de muziek

van een stel vijftienjarigen? Jorda knikt enthousiast: “Het eerste optreden dat ik zag, was van Cocksparrer.” Ik noem de naam Cockney Rejects. “Ja,” zegt Pan, “die spelen ook op Pitfest.”
Pan en Jorda vinden dat Gijs veel onzin praat. Ze stellen dan ook voor om hem af en toe te negeren. Ik zeg tegen Gijs dat een studioman me ooit vertelde dat alle drummers gek zijn. Hij lacht en vertelt over de drummer van Guns & Roses die tijdens plaatopnames seks had met een vrouw. “Als je goed luistert, kun je het horen.” Hij heeft die kennis uit een boek over de band. “Op school moest ik een boek lezen. Ik had een boek liggen over Guns & Roses. Daarom weet ik dat.” Sowieso hebben de jongens veel feitjes paraat. Waar hebben ze die vandaan? “Wikipedia!” klinkt het in koor.

Jong, luid en recht vooruit

Jorda en Pan begonnen de band. Ze kennen elkaar al heel lang. Op hun achtste luisterden ze naar muziek, die ik hier niet mag noemen. “Op die leeftijd ging ik ook skaten,” zegt Jorda, “en toen draaide mijn vader een liedje over skaten.” Skaten en hardcore, een historische combinatie. Een van hun liedjes heet Mr Wilson en handelt, afgaande op de tekstregel ‘teachers are the enemy’, over school. Volgens de band is Mr Wilson een skate-term: achterover van je naar voren wegschietende skateboard vallen.

George rent naar de gang en demonstreert de val zonder zich te bezeren. Jorda: “Voor het liedje hadden we een naam voor een leraar nodig. Mr Wilson paste wel.”

Na het optreden op Sniester heeft Pan met een meisje gezoend. De andere drie beweren dat hij nu verliefd is. Pan zwijgt in alle talen. Gijs kruipt achter zijn drumstel, Jorda laat zijn gitaar alvast wat huilen en George hangt zijn bas om nadat hij mij een paar oordopjes heeft gegeven. Ze jagen er gauw drie songs doorheen en ouwehoeren dan weer wat. Drie songs in net geen vier minuten. De demo heeft zeven liedjes in tien minuten en staat sinds kort ook op Spotify. Voor het krijgen van optredens hoeven ze geen moeite te doen. “Mensen bellen ons,” verklaart Jorda. Zeven keer stonden ze reeds op het podium en ze hebben er nog tien in het verschiet. George haalt een bus Pringles uit zijn rugzak. Geen gezonde voeding, maar af en toe zondigen mag best van deze zelfverklaarde straight edgers. Dus jullie mogen niet drinken? vraag ik. “Hoeft ook niet,” reageert Pan en schiet met zijn hand in de bus Pringles. ■

Timo and the Stardusters

Timo van Lierop stond op de cover van de vorige editie. Binnenin vertelde hij over zijn solo-plaat en maakte hij ons alvast warm voor live-optredens met The Stardusters. De kop is eraf. Op 11 juni speelde Timo & the Stardusters hun eerste show in het Helmondse Lokaal 42. Een deel van de Bukblad-redactie was erbij en oordeelde zeer positief. Er volgen meer shows – check Timo’s Insta @timovlierop regelmatig. Op vrijdag 25 augustus speelt de band wederom in Helmond, dan in het kader van de Kasteeltuinconcerten (zie www.kasteeltuinconcerten.nl voor meer info). Entree is gratis. Wij zullen er ook zijn.

AGENDA

AUG

GANG GREEN (USA) + Stranded - 4 aug - dB'S - Utrecht
Split System (AUS) + Burlers - 6 aug - OCCII - Amsterdam
Research Reactor Corp. (AUS) - 9 aug - VII - Rotterdam
Protomartyr (USA) - 14 aug - Effenaar - Eindhoven
OSEES (USA) - 16 aug - Maassilo - Rotterdam
Onafhankelijke Label Markt 2023 - 27 aug - Tolhuistuin - Amsterdam

SEP

The Bug Club (UK) - 5 sep - Rotown - Rotterdam
Beige Banquet (ENG) - 6 sep - V11 - Rotterdam
Preoccupations(CAN) + Beige Banquet (ENG)- 6 sep - Vera - Groningen
Daniel Norgren (ZWE) - 8 sep - Doornroosje - Nijmegen
Uit De Riolen van Eindhoven - 8 sep - Effenaar - Eindhoven
Misty Fields (Festival) - 8,9 & 10 sep - Heusden (Gemeente Asten)
Daniel Romano's Outfit – 13 september – Vera
Spasmodique + Stuurbaard Bakkebaard (NL) - 16 sep - Patronaat - Haarlem
Die Nerven (DE) - 16 sep - Melkweg - Amsterdam
Yabba (SCT) - 22 sep - Roodkapje - Rotterdam
Blood Red Shoes (UK) - 22 sep - Bitterzoet - Amsterdam
I'm Fuck, Punk You Fest (Festival) - 24 sep - dB'S - Utrecht
Dorpsstraat 3 (NL) - 29 sep - Roodkapje - Rotterdam

OKT

Cloudsurfers (NL) - 6 okt - V11 - Rotterdam
Personal Trainer (NL) - 7 + 8 okt - Rotown - Rotterdam
The Murder Capital (USA) - 12 okt - Oosterpoort - Groningen
Motorpsycho – 12 oktober – 013
Here's The Thing (Festival met o.a. Søwt en Marathon) - 16 okt - 013 - Tilburg
Left of the Dial (Festival) - 19 t/m 21 okt - Rotown - Rotterdam
Wodan Boys (NL) - 20 okt - Merleyn - Nijmegen
Personal Trainer (NL) - 26 okt - Effenaar - Eindhoven
Bombino – 27 oktober – Vera
Protomartyr(USA) - 30 okt - Vera - Groningen
Black Country, New Road (UK) - 30 okt - Paradiso - Amsterdam

EXPOSITIES

Ekta, Jeroen Erosie, 108, Stephen Smith - t/m 9 juli - KEVN
Anuli Croon - t/m 27 augustus - KEVN
Hybrid Tales For Hybrid Times - t/m 27 augustus - MU
Tripl / Furious: Repainting Subway Art - t/m 27 augustus - MU
Ed Templeton: Wires Crossed - t/m 17 september - Bonnefanten
Lucky Charms: E. van Staveren & M. Dings - vanaf 1 september - Ruby Soho

unborn bad

DE SCHADUW
IS HET ORIGINEEL
VAN DE REPLICA
MAX ROVERS